

XXV. slovensko-česká konferencia o hemostáze a trombóze s medzinárodnou účasťou v Martine

MUDr. Lucia Stančiaková, PhD., prof. MUDr. Peter Kubisz, DrSc., doc. MUDr. Miroslava Dobrotová, PhD., MUDr. Pavol Hollý, PhD., MUDr. Ivana Plameňová, PhD., MUDr. Juraj Chudej, PhD., RNDr. Jela Ivanková, MUDr. Juraj Sokol, PhD., Ing. Ingrid Škorňová, PhD., prof. MUDr. Ján Staško, PhD.

Národné centrum hemostázy a trombózy, Klinika hematológie a transfuziológie, Jesseniova lekárska fakulta Univerzity Komenského a Univerzitná nemocnica Martin, Martin

XXV. slovensko-česká konferencia o hemostáze a trombóze s medzinárodnou účasťou sa v dňoch 24. – 26. mája 2018 opäť konala v Hoteli Victoria v Martine ako najslavnejšom meste a kultúrnom centre Slovenska. Odrážajúc vzájomné porozumenie dvoch susediacich krajín so spoločnou históriou – Slovenska a Českej republiky s podobným zameraním v oblasti hemostázy a trombózy bola konferencia organizovaná Slovenskou spoločnosťou hemostázy a trombózy Slovenskej lekárskej spoločnosti a Českou spoločnosťou trombózy a hemostázy Českej lekárskej spoločnosti Jana Evangelisty Purkyně. Podujatie sa koná každý rok striedavo na Slovensku v Martine a v Hradci Králové v Českej republike, kde jej hlavnými organizátormi v rámci vedeckého výboru sú prof. MUDr. Jaroslav Malý, CSc., a doc. MUDr. Petr Dulíček, Ph.D. Vo všeobecnosti je hlavným cieľom konferencie sumarizovať súčasné poznanie a budúce trendy výskumu v oblasti hemostázy a trombózy v oboch krajinách.

Vask. med., 2018,10(2-3):109-111

Hlavnou témou konferencie bola tento rok fyziológia a patofyziológia hemostázy, vrodené a získané trombofilné a krvácavé stavy vrátane príspevkov týkajúcich sa hemofilie, inhibítorov a imunitolerančnej liečby (ITI), vrodených porúch fibrinogénu, von Willebrandovej choroby a zriedkavých krvácajúcich porúch, život ohrozujúceho krvácania, koagulačných faktorov, profylaxie a liečby tromboembolizmu v ére priamymi perorálnymi antikoagulantmi (DOAC), problematiky malígnych ochorení a hemostázy, aktualít v laboratórnej diagnostike porúch hemostázy a ich monitoringu, ako aj hemostázy vo vzťahu k iným klinickým odborom medicíny – angiológii, cievnej chirurgii, kardiológii, neurológii, gynekológii a pôrodnictvu, pediatrii, ortopedii, anesteziológii a intenzívnej medicíne.

Široké spektrum tém v rámci vedeckého programu je stále dostupné online na stránke http://hemostaza2018.sk/#/odb_program. Rozsah konferencie odzrkadľuje aj škála významných hostí, ktorí prišli na podujatie doslova z celého sveta. Spolu tak bolo prezentovaných 73 prednášok vrátane prestížnej Jesseniovej prednášky, postgraduálnych prezentácií, edukačných satelitných sympózií a brainstormingu postgraduálnych študentov Jesseniovej lekárskej fakulty (JLF UK) v Martine. Na konferencii sa celkovo zúčastnilo viac ako 300 účastníkov a vystavených bolo 16 posterov.

Audítórium podujatia

Prvý deň konferencie – sekcie Získaná hemofília, Hemofília s inhibítorom a imunitolerančná liečba, DOAC, Trombocyty a Zriedkavé vrodené krvácavé ochorenia

Od začiatku vedeckého programu bola v rôznych aspektoch zdôrazňovaná potreba dôslednej diferenciálnej diagnostiky umožňujúcej úspešný nasledujúci manažment pacientov s krvácajúcimi ochoreniami. Hematológovia z najväčších centier hemostázy zo Slovenska a z Českej republiky – MUDr. Peter Salaj (Praha, Česká republika), MUDr. Erika

Čellárová, (Banská Bystrica, Slovensko), doc. MUDr. Mária Hulíková, PhD., a MUDr. Lucia Čabiňáková (obe z Košíc, Slovensko), MUDr. Ivana Plameňová, PhD., a MUDr. Lucia Stančiaková, PhD. (obe z Martina, Slovensko), prezentovali ich skúsenosti s liečbou získanej hemofilie, vznikom inhibítora pri získanej hemofilii, ako aj pokrokom v liečbe zriedkavých krvácajúcich ochorení.

Ďalšou zaujímavou časťou programu vysoko ocenenou aj samotným audítóriom bola sekcia venovaná najnovším trendom v liečbe liekmi zo skupiny DOAC v rozličných klinických situáciách. Prvú prednášku prezentoval Emmanuel J.

Miesto konania otváracieho ceremoniálu –
Národný dom (Slovenské komorné divadlo Martin)

Favaloro, prof., BSc (Hons), MAIMS, PhD, FFSc (RCPA) (Sydney, Austrália), ktorý uviedol prierezový pohľad na nové možnosti antikoagulačnej liečby. Nasledovali prednášky poskytujúce prehľad aktuálnych vedomostí v otázkach týkajúcich sa súčasnej liečby DOAC a inhibítormi protónovej pumpy alebo ich monitoringu/stanovovania v špecifických klinických situáciách z pohľadu hematológa a kardiológa. Postgraduálni študenti JLF UK v Martine mali príležitosť predstaviť témy ich dizertačných prác.

Otvárací ceremoniál, ktorý sa konal v Národnom dome (Slovenskom komornom divadle), bol vyvrcholením prvého dňa vedeckého programu konferencie. Otvárací ceremoniál uviedol príhovorom prezident Slovenskej spoločnosti hemostázy a trombózy prof. MUDr. Peter Kubisz, DrSc., spoluprezident konferencie prof. MUDr. Jaroslav Malý, CSc., prezident Českej spoločnosti trombózy a hemostázy Českej lekárskej spoločnosti Jana Evangelistu Purkyně prof. MUDr. Jan Kvasnička, DrSc., dekan JLF UK v Martine prof. MUDr. Ján Danko, CSc., a generálny riaditeľ Univerzitetnej nemocnice Martin MUDr. Dušan Krkoška, PhD., MBA. Počas ceremoniálu boli ocenení viacerí hostia vrátane medzinárodných expertov – ceny prevzali Emmanuel J Favaloro, prof., BSc (Hons), MAIMS, PhD, FFSc (RCPA), Guillermo J Ruiz-Argüelles, prof., MD, FRCP (Glasg), MACP, DSc (hc), Rosanna Asselta, prof., Ph.D. a Alessandro Casini, M.D.

2. deň konferencie – sekcie Novinky v liečbe hemofílie, Trombofília, Jesseniova prednáška, Zabezpečenie liečby koncentrátmi koagulačných faktorov,

Prezidenti konferencie – prof. MUDr. Peter Kubisz, DrSc., a prof. MUDr. Jaroslav Malý, CSc.

Syndróm lepiých doštičiek – dve strany jednej mince?, von Willebrandova choroba a von Willebrandov faktor, Vrodené poruchy fibrinogénu, Heparínom indukovaná trombocytopenia

Nové terapeutické možnosti liečby hemofílie predstavil expert v tejto oblasti štúdia – Paul LF Giangrande, prof., BSc., MD, FRCP (Lond., Edin., & Ireland), FRCPATH, FRCPC (Oxford, Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska).

Ďalším výnimočným vrcholom programu dňa bola Jesseniova prednáška zameraná na diagnostiku von Willebrandovej choroby, ktorú mal jeden zo svetovo najuznávanejších expertov v oblasti laboratórneho testovania a diagnostiky krvácavých a trombofílnych porúch hemostázy Emmanuel J. Favaloro, prof., BSc (Hons), MAIMS, PhD, FFSc (RCPA) (Sydney, Austrália).

Ján Jessenius sa narodil 27. decembra 1566. Pôsobil ako lekár-chirurg, anatóm, humanistický vzdelanec, filozof, príležitostný poet a politik. Jeho otec pochádzal z Turčianskeho Jasena blízko Martina. V rokoch 1597 – 1600 bol Ján Jessenius rektorom Univerzity vo Wittenbergu a neskôr rektorom Karlovej univerzity v Prahe (1617 – 1620). Táto osobnosť je však celosvetovo najznámejšia pre uskutočnenie prvej verejnej pitvy v Prahe v roku 1600. V neposlednom rade sa preslávil opisom farby, zloženia a procesu zrážania krvi (1, 2). V dôsled-

ku dôležitosti jeho pokroku v medicíne nesie aj lekárska fakulta v Martine jeho meno a počas každého roku organizácie konferencie v Martine (každý párny rok) je preto aj najprestížnejšia prednáška pomenovaná práve po Jánovi Jesseniovi.

Riaditeľka odboru liekovej politiky Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a. s., PhDr. Ľubica Hlinková, MPH, v rámci sekcie programu Koncentráty koagulačných faktorov predstavila štatistiku spotreby a možností poskytovania koncentrátov koagulačných faktorov pre pacientov s krvácavými poruchami.

Nasledujúca sekcia venovaná Syndrómu lepiých doštičiek (SPS) tak tiež v publiku vyvolala záujem dokumentovaný aj plodnou diskusiou. Prezident konferencie prof. MUDr. Peter Kubisz, DrSc. (Martin, Slovensko), venoval svoju prednášku histórii SPS.

Liečba jednotlivcov s SPS najmä pri jeho koincidencii s inými trombofílnymi stavmi môže byť problematická a vyžadovať kombinovanú antitrombotickú liečbu – obyčajne s použitím antagonistov vitamínu K alebo heparínov s nízkou molekulovou a antiagreganciami (derivátmi kyseliny acetylsalicylovej alebo antagonistami receptorov pre adenzínodifosfát). Nanešťastie, stále neexistujú univerzálne odporúčania a ďalší postup by v týchto prípadoch mal byť individualizovaný u jednotlivých pacientov. Takáto liečba však môže byť sprevádzaná komplikáciami asociovanými s vedľajšími účinkami liekov (najmä vo forme krvácania) alebo s opakovaním trombózy (3).

Zahraniční hostia s členmi organizačného výboru – zľava prof. MUDr. Ján Staško, PhD., prof. MUDr. Jan Kvasnička, DrSc., Guillermo J. Ruiz-Arguelles, M.D., FRCP (Glasg), MACP, prof. MUDr. Jaroslav Malý, CSc., Mrs. Ruiz-Arguelles, Mrs. Favalaro, Emmanuel J. Favalaro, prof., BSc (Hons), MAIMS, PhD, FFSc (RCPA), Alessandro Casini, M.D., Rosanna Asselta, prof., Ph.D., prof. MUDr. Peter Kubisz, DrSc., MUDr. Petr Kessler, Ľubica Rauová, M.D., Ph.D.

Túto problematickú tému vrátane diagnostiky a liečby SPS na podujatí prezentoval MUDr. Pavol Hollý, PhD. (Martin, Slovensko) pracujúci v rámci Národného centra hemostázy a trombozy v Martine.

V ďalšom priebehu sekcie bola predstavená epidemiológia a etiopatogenéza syndrómu vrátane jeho genetiky a manažment tehotných pacientok s touto trombofiliou. Guillermo J. Ruiz-Argüelles, M.D., FRCP (Glasg), MACP (Puebla, Mexiko) poukázal na možnosti liečby SPS v Mexiku.

Rosanna Asselta, prof., Ph.D. (Miláno, Taliansko) a Alessandro Casini, M.D. (Ženeva, Švajčiarsko) spojili vo svojich prednáškach genotyp s predikciou prognózy a klinického fenotypu pacientov s vrodenými krváčovými poruchami. Vyzvaná prednáška Ľubice Rauovej, M.D., Ph.D. (Baltimore, USA) bola venovaná heparínom indukovanej trombocytopénii.

Popri prednáškach bola pripravená posterová sekcia s prezentáciou v tlačenej alebo elektronickej forme. Slávnostná večera na záver programu dňa umožnila ďalšiu vzájomnú výmenu skúseností a poznatkov, ako aj pokračovanie diskusie. Pri tejto príležitosti boli ocene-

ní aj autori najlepších posterov – Ing. Jana Bílková (Praha, Česká republika), MUDr. Jana Procházková, (Olomouc, Česká republika) a RNDr. Mária Škereňová, PhD. (Martin, Slovensko).

3. deň konferencie – sekcie Anestéziológia a intenzívna medicína, Vaskulárna medicína a Kardiológia

Tieto sekcie boli zamerané na multidisciplinárny prístup k hemostáze. Prof. MUDr. Beáta Drobná-Sániová, CSc. (Martin, Slovensko), predstavila užitočný prehľad súčasných Európskych odporúčaní perioperačnej profylaxie venózneho tromboembolizmu. Hodnotné boli aj ďalšie príspevky informujúce o liečbe život ohrožujúceho krvácania a liečby novými modifikáciami aktivovaného rekombinantného koagulačného faktora VII.

Hematológovia-výskumníci z I. internej kliniky (MUDr. Matej Samoš, PhD., a MUDr. Tomáš Bolek) a z Kliniky hematológie a transfuziologie JLF UK a UNM Martin (MUDr. Radoslava Šimonová, PhD.) prezentovali výsledky projektu monitoringu účinnosti antiagregačnej liečby u pacientov s akútnym koronár-

ným syndrómom a ich každodenného manažmentu s implementáciou výstupov do klinickej praxe.

Sekcia venovaná vaskulárnej medicíne poskytovala prehľad farmakologických možností antikoagulačnej liečby pri chronickej tromboze, sekundárnej tromboprolaxie u pacientov s anamnézou venózneho tromboembolizmu a problematiky posttrombotického syndrómu.

Počas záverečného ceremoniálu prezidenti konferencie zosumarizovali najvýraznejšie aspekty stretnutia a vyjadrili ich predsavzatie pokračovať v tradícii slovensko-českých konferencií v budúcnosti s pozvaním na XXVI. česko-slovenskú konferenciu o tromboze a hemostáze v Hradci Králové plánovanú v máji 2019.

Autori by sa chceli týmto spôsobom poďakovať všetkým aktívnym účastníkom konferencie za ich snahu rozšíriť horizont našich vedomostí a všetkým zúčastneným za ich pozornosť venovanú tomuto podujatiu. Úprimne dúfame, že prítomnosť na podujatí bola pre všetkých prospešná, predstavovala možnosť podeliť sa o klinické skúsenosti s ostatnými hematológmi a v neposlednom rade poskytla inšpiráciu na ďalšiu vedecko-výskumnú činnosť.

Literatúra

1. Jan Jessenius. [cit. 2018-09-21]. Dostupné na: https://en.wikipedia.org/wiki/Jan_Jesenius
2. Ján Junas. Průkopníci medicíny. 1.vyd. Praha: Avicenum 1975, 264 s.
3. Kubisz P, Ruiz-Argüelles GJ, Stasko J, Holly P, Ruiz-Delgado GJ. Sticky platelet syndrome: history and future perspectives. Semin Thromb Hemost. 2014;40(5):526-34. DOI: 10.1055/s-0034-1381235.

MUDr. Lucia Stančiaková, PhD.

Národné centrum hemostázy a trombozy
Klinika hematológie a transfuziologie, JLF UK a UNM
Kollárova 2, 036 59 Martin
stanciakova@jfm.uniba.sk

